

ВІДГУК

**офіційного опонента Могілевського Леоніда Володимировича
на дисертацію Булаєва Віктора Петровича
«Адміністративно-правове регулювання діяльності інформаційних служб
системи МВС України», подану на здобуття ступеня доктора філософії з
галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»**

Вивчення змісту дисертації та наукових праць Булаєва Віктора Петровича дає підстави зробити висновок про актуальність обраної теми, достатній ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень та висновків, що виносяться на захист, їх практичну значущість, а також про глибокий аналіз питань, пов'язаних із адміністративно-правовим регулюванням діяльності інформаційних служб системи МВС України.

Обрана дисертантом тема для дослідження є дійсно актуальною і торкається широкого кола питань адміністративно-процесуального та адміністративного права. Сучасний етап розвитку Українського суспільства, яке активно впроваджує європейські стандарти забезпечення прав і свобод людини і громадянина потребує перегляду більшості підходів в діяльності державних інституцій. Для цього здійснюються глибинні перетворення в різних сферах правоохоронної діяльності держави. Одним із таких напрямів є широке інформування громадськості про результативність роботи державних інституцій. Не є виключенням і МВС України, яке останнім часом багато уваги приділяє побудові зворотного зв'язку з інститутами громадянського суспільства, відкритості та прозорості своєї діяльності в процесі забезпечення дотримання прав і свобод людини і громадянина.

Також актуальним напрямом у діяльності МВС є формування позитивної громадської думки серед громадськості та привернення суспільства до співпраці з Національною поліцією і МВС України. Відсутність адміністративно-правового регулювання діяльності підрозділів комунікації та взаємодії Національної поліції і МВС України із громадськістю та ЗМІ унеможлиблює реалізацію провідної ідеї інформаційної політики МВС України, що полягає у налагодженні партнерських відносин правоохоронців із населенням.

За статистикою Департаменту комунікації МВС України, протягом 2019 року Департаментом комунікації МВС України забезпечувалося щоденне надання засобам масової інформації повідомлень та аналітичних матеріалів про оперативну обстановку в державі, розкриття найбільш тяжких та резонансних злочинів, вилучення зброї, вибухівки, наркотичних речовин, стан безпеки дорожнього руху, викриття зловживань у сфері земельних відносин, викриття посадових злочинів тощо. Відповідні матеріали розміщувалися на офіційному інтернет-сайті МВС України та відповідних сайтах ГУНП МВС.

Відповідно до Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. №1023-р, сучасні виклики і загрози, насамперед гібридні, зумовлені впливом комплексу соціально-демографічних, економічних, політичних, правових, психологічних і технологічних факторів, вимагають системного реагування, адекватної трансформації сектору національної безпеки, зокрема органів системи МВС України. Тому цілями Стратегії є створення безпечного середовища розвитку вільного суспільства, забезпечення високої ефективності діяльності органів системи МВС України, зміцнення суспільної довіри до неї з урахуванням визначальної ролі громадянина у розбудові України як безпечної європейської держави. Одним із підходів реалізації цілей Стратегії є інформатизація діяльності, яка передбачає підвищення ефективності роботи і взаємодії органів системи МВС України шляхом максимального використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Актуальність питань підвищення рівня інформаційного забезпечення правоохоронної системи та використання стратегічних комунікацій викликана насамперед глобальними змінами в інформаційному середовищі, що відбулися з приходом ери цифрових технологій, суттєвим прискоренням процесів діджиталізації та розвитку можливостей мережі Інтернет.

Вирішення питання побудови зворотного зв'язку МВС України і громадянського суспільства знаходиться в площині формування та реалізації

дієвої інформаційно-комунікативної політики, яка потребує інституційного, організаційного, фінансового та наукового забезпечення.

Особливого значення проблема інформаційно-комунікативної діяльності Національної поліції та МВС України набуває за перехідного періоду та становлення громадянського суспільства. За цих умов інформаційно-комунікативна діяльність МВС України важлива, насамперед як чинник формування нового типу відносин «держава – суспільство», відмовлення від моделі безвідповідальності державних органів.

Отже, нині у діяльності Національної поліції та МВС України постали актуальні питання аналізу нормативно-правової бази державної інформаційно-комунікативної політики, права висвітлення і коментування діяльності органів державної влади, зокрема, Національної поліції та МВС України, взаємодії Національної поліції та МВС України з громадськістю, особливості діяльності прес-служб Національної поліції та МВС України як джерела офіційної інформації, принципи планування і діяльності прес-служб на основі нормативних документів, наукової та методичної літератури й закордонного досвіду, а також основні цілі, функції та завдання прес-служби, що є основою проектування та побудови організаційної структури підрозділів комунікації Національної поліції та МВС України.

Аналіз законодавства, наукових джерел, статистичних матеріалів, правозастосовчої практики дає підстави стверджувати, що на сучасному етапі дослідження та вирішення проблематики адміністративно-правового регулювання діяльності інформаційних служб системи МВС України потребує якісно нових підходів до розуміння цього виду діяльності. Вказані обставини свідчать про актуальність обраної теми дисертації, її теоретичну та практичну значимість. Саме на вирішення цього завдання і спрямоване дане дисертаційне дослідження, що свідчить про його підвищену актуальність, науково-теоретичну і практичну цінність.

Наукова новизна отриманих дисертантом результатів визначається тим, що запропонована наукова робота є першою спробою представити та

обґрунтувати комплексне уявлення про сутність та особливості адміністративно-правового регулювання діяльності інформаційних служб системи МВС України. За результатами проведеного дослідження сформульовано та обґрунтовано низку нових наукових положень і висновків. Вона також визначається сучасною постановкою проблеми, виявленням та дослідженням нових ідей та тенденцій розвитку відносин що виникають у сфері формування та реалізації державної інформаційно-комунікативної політики МВС України з іншими державними та недержавними суб'єктами.

Аналіз рецензованої дисертації дозволяє стверджувати, що в результаті проведеного дослідження автор досягнув визначеної мети та дав відповіді на поставлені завдання. При цьому сформульовані висновки та пропозиції є достатньо аргументовані та оригінальні, відповідають вимогам сьогодення та можуть бути застосовані на практиці.

Зокрема, не можна не погодитись із твердженням автора про те, що нормативно-правове регулювання діяльності інформаційних служб МВС України становить собою взаємозалежну сукупність адміністративно-правових і інформаційних норм, які спрямовані на формування та реалізацію комунікативно-інформаційної політики МВС України та здебільшого стосуються питань організації та функціонування інформаційних підрозділів МВС України, а також зовнішньо організаційних відносин, щодо реалізації висвітлення основних завдань поставлених перед МВС України тощо. Запропонована авторська класифікація системи нормативно-правових актів, які регламентують діяльність інформаційних підрозділів МВС України та визначено їх особливості. Доведено, що становлення інформаційних служб МВС України це довготривалий та динамічний процес, який має особливості, які пов'язані із розвитком суспільного запиту на інформацію в цілому та інформацію, що стосується діяльності МВС України в рамках тих завдань, що покладені на нього.

Автор акцентував увагу на визначенні місця та ролі інформаційних служб системи МВС України в здійсненні комунікації в умовах інформаційного суспільства, що дало змогу сформулювати поняття адміністративно-правового статусу останніх, окреслити його структуру та визначити особливості діяльності

цих підрозділів. Доведено, що специфікою діяльності інформаційних служб МВС є: 1) особливий предмет – інформаційні відносини на внутрішньодержавному, міждержавному та недержавному рівнях з метою профілактики правопорушень та створення соціально престижного іміджу правоохоронних органів; 2) обсяг роботи інформаційних служб МВС не обмежений рамками якоїсь однієї служби або навіть напрямку діяльності МВС України, передбачається застосування комплексного підходу при виконанні своїх завдань працівниками інформаційних служб МВС на різних рівнях із залученням міжвідомчих і навіть міждержавних інтересів; 3) заходи, у яких беруть участь інформаційні служби МВС, мають велике суспільне і навіть політичне значення, а отже, за сферою діяльності та інтересів інформаційні служби МВС, а саме Департамент комунікації є номенклатурою, підпорядкованою безпосередньо керівнику МВС України; 4) діяльність має чітку правову регламентацію із визначенням відповідних процедур; 5) наділені відповідним правовим інструментарієм, в тому числі і обмежувального характеру з метою виконання поставлених перед МВС України завдань. Відразу ж слід відмітити, що знайомство із цим дає підстави зробити висновок про наукову обґрунтованість положень, на яких вони базуються, а також про їх важливу практичну значимість.

Дисертантом сформульовано зміст діяльності інформаційних підрозділів МВС України, який полягає в адміністративній діяльності посадових осіб зазначених підрозділів у встановленому законом порядку із застосуванням принципів, методів, способів, правил, схем та алгоритмів, за якими здійснюється пошук даних, їх збір, обробка, накопичення та зберігання, яка спрямована на висвітлення об'єктивної, достовірної, своєчасної інформації про результати діяльності органів і підрозділів МВС України у обсязі, достатньому для формування поінформованості всіх зацікавлених суб'єктів діяльності відповідної державної інституції та формуванні позитивного іміджу останніх. З'ясував види та форми взаємодії інформаційних служб системи МВС України з іншими підрозділами правоохоронних органів щодо обміну інформацією. Зміст

такої взаємодії полягає в спільній, узгодженій за часом, місцем та заходами діяльністю органів і підрозділів МВС України з іншими підрозділами правоохоронних органів щодо вироблення єдиної правової позиції на факти та події, в розв'язанні яких брали участь зазначені учасники. До особливостей такої взаємодії слід віднести: 1) наявність правової регламентації такої діяльності; 2) узгоджена діяльність; 3) наявність декількох суб'єктів спільної діяльності; 4) сприяння та поєднання зусиль всіх учасників такої взаємодії з метою максимального використання можливостей таких суб'єктів для оприлюднення достовірної, об'єктивної та своєчасної інформації про результати діяльності всіх суб'єктів; 5) уникнення можливостей не коректної подачі інформації, що може завдати шкоди як виконанню покладених на відповідні органи завдань так і іміджу відповідних структур.

Досить цікавим є виділення двох основних сторін взаємовідносин інформаційних служб МВС і засобів масової інформації: 1) зовнішня (правове виховання населення, формування громадської думки, інформування громадян з питань діяльності органів і підрозділів МВС України тощо); 2) внутрішня (формування особистих якостей працівників правоохоронних органів і журналістів).

Приділено увагу питанням форм та методів взаємодії інформаційних служб МВС України з представниками засобів масової інформації в період підготовки до забезпечення масового заходу, при забезпеченні громадського порядку під час його проведення, після завершення та запропоновано такі:

1) на першому етапі правоохоронні органи можуть здійснювати публікацію матеріалів у засобах масової інформації з роз'ясненням законодавства України та інших нормативних актів, заходів безпеки, у тому числі обмежувальних і силових; на брифінгах, робочих зустрічах із журналістами називати їм прізвища, посади керівників правоохоронних органів, які відповідають за забезпечення громадського порядку під час проведення масового заходу, до яких вони, у разі необхідності, можуть звертатись, інформувати про місце дислокації та контактні телефони оперативного штабу

правоохоронних органів;

2) на другому етапі керівники, які забезпечують громадський порядок, можуть: встановлювати безпосередні контакти з представниками засобів масової інформації; коментувати (у разі необхідності) представникам засобів масової інформації дії підлеглих та свої розпорядження щодо маневру, залучення додаткових сил і засобів тощо; звертати увагу представників засобів масової інформації на конкретних організаторів та активних учасників порушень громадського порядку, або порядку проведення масового заходу, надавати журналістам допомогу у фіксації цих протиправних дій; створювати безпечні умови для виконання ними своїх професійних обов'язків;

3) на третьому етапі, якщо необхідно, керівники правоохоронних органів та працівники інформаційних служб МВС можуть проводити брифінги, робочі зустрічі з представниками засобів масової інформації, на яких роз'яснювати заходи, вжиті правоохоронними органами щодо підтримання громадського порядку, безпеки, правового впливу на порушників; вживати заходів щодо об'єктивного висвітлення засобами масової інформації дій правоохоронних органів з підтримання громадського порядку.

В рукописі акцентовано увагу на організаційно-правових аспектах удосконалення та розвитку діяльності інформаційних служб системи МВС України, які полягають у наступному: 1) формування сучасної інформаційно-комунікаційної політики МВС України на європейських принципах діяльності державних інституцій та МВС України із застосуванням найкращих практик збору, обробки та подачі інформації; 2) створення багатоцільових та багатофункціональних інформаційних систем висвітлення діяльності органів і підрозділів МВС України; 3) зміцнення кадрового потенціалу інформаційних підрозділів МВС за рахунок запрошення до роботи професійних журналістів; 4) подальша розбудова інформаційної мережі та створення умов для ефективного функціонування інформаційних обліків; 5) удосконалення чинного законодавства в частині визначення правових та організаційних форм висвітлення інформації про результати діяльності органів і підрозділів МВС

України; 6) удосконалення форм і методів захисту інформації та неможливості не санкціонованого доступу до останньої, враховуючи завдання та функції, які покладені на МВС України.

Досить цікавим та таким, що відповідає вимогам сьогодення, потребує впровадження в діяльність вітчизняних правоохоронних органів, кращих світових практик діяльності інформаційних служб правоохоронних органів, що дало змогу прийти до висновку, що комунікативна політика яка виокремлюється у багатьох державах має свої власні принципи, цілі, рішення, правила, заходи, кодекси поведінки. Для кожного правоохоронного органу держави з урахуванням особливостей та юридичної практики встановлений найбільш прийнятний зразок документу, що в свою чергу сприяє ефективності комунікативної політики у забезпеченні правопорядку.

Необхідно відмітити, що дисертант, по-перше, не просто акцентує увагу на існуванні зазначених проблеми, а обґрунтовує досить цікаві пропозиції щодо її подолання; по-друге, визначає недоліки та переваги відразу кількох альтернативних варіантів вирішення даного питання; по-третє, формулює власний погляд на дану проблему, який має комплексний характер, а його обґрунтування доповнюється в кожному розділі дисертації. По-четверте, формулює конкретні пропозиції щодо необхідності внесення змін до низки нормативно-правових актів з метою практичної реалізації зроблених ним висновків.

Таким чином, з урахуванням зазначеного можна стверджувати, що новизна дисертації виявляється як у самому підході до досліджуваних проблем, так і у запропонованому розв'язанні конкретних питань.

Обґрунтованість наукових положень дисертації та достовірність одержаних результатів підтверджена теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням праць вітчизняних та зарубіжних вчених, комплексним аналізом чинного законодавства, а також проектів нормативно-правових актів, що стосуються тематики дослідження.

У першу чергу, з позитивного боку слід відмітити надзвичайно чітко та правильно визначення автором роботи об'єкта та предмета дослідження, що, на жаль, сьогодні не часто зустрічається в наукових роботах такого рівня. У свою

чергу, правильне розуміння об'єкта та предмета дослідження дозволило автору зробити свою наукову ідею цілісною, обґрунтованою та донести до наукової громадськості власні ідеї та пропозиції, а також уникнути формалізму і зробити дисертацію реальним внеском в науку адміністративного права.

Крім того, під час дослідження було використано широкий спектр як загальних, так і спеціальних методів і прийомів наукового пізнання, застосування яких дозволило всебічно проаналізувати об'єкт дослідження, а саме: діалектичний метод, методи аналізу та синтезу, логіко-семантичний метод, системний підхід, формально-логічний метод, методи класифікації та групування, метод контент-аналізу, а також соціологічні та статистичні методи тощо. Усі ці методи автор застосовував у взаємозв'язку та взаємодії, відповідно до поставленої мети та завдань, об'єкта та предмета дослідження.

Дане наукове дослідження містить глибокий аналіз досягнень науковців, які вивчали теоретичні та практичні питання порушені в науковому дослідженні: В. Авер'янова, І. Арістової, О. Бандурки, В. Бродовського, О. Джафарової, О. Дрозда, І. Казанчук, Р. Калюжного, Т. Кагановської, І. Катеринчука, Т. Коломоєць, В. Колпакова, А. Комзюка, Б. Кормича, О. Кузьменко, К. Левченко, М. Лошицького, О. Миколенка, О. Музичука, В. Настюка, О. Остапенка, О. Синявської, В. Сокурєнка, М. Тищенко, С. Шатрави та багатьох інших. Як видно з аналізу цього переліку, під час дослідження автор спирався не лише на праці вчених-адміністративістів, але також враховував досягнення та напрацювання фахівців з теорії держави і права, філософії, кримінального права, психології та інших галузевих юридичних наук. Більше того, в дисертації вивчена та проаналізована періодична література, присвячена даній проблематиці, що свідчить про спробу синтезувати поряд з загальноприйнятими поняттями новітні підходи до удосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності інформаційних служб системи МВС України.

Суттєвою є також емпірична база проведеного дослідження, яку складають положення Конституції України, законів та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність МВС загалом, та інформаційних служб системи МВС України зокрема; статистичні дані та аналітичні довідки МВС України та НПУ,

узагальнення практичної діяльності інформаційних служб системи МВС України.

Окремо слід відмітити проведене автором анкетування, у якому взяли участь 100 респондентів. При цьому варто наголосити, що дисертантом було опитано працівників різного рівня інформаційних служб системи МВС України не тільки у місті Києві, а й з інших регіонів країни.

Такий диференційований підхід дав змогу отримати максимально точні результати та на їх основі сформулювати практичні рекомендації. Корисним є те, що зразок анкети та зведені дані результатів опитування містяться у додатках до дисертації.

Наукова та практична значущість отриманих результатів підтверджена відповідними актами впровадження та полягає в тому, що сформульовані в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції спрямовані на подальше вдосконалення законодавства в сфері діяльності Міністерства внутрішніх справ загалом і діяльності інформаційних служб системи МВС України зокрема, розвиток науки адміністративного права, підвищення професійної підготовки працівників МВС й інших спеціалістів юридичного профілю й використовуються: у правотворчій сфері – при розробці нових нормативно-правових актів, які регулюють діяльність інформаційних служб системи МВС України, а також при підготовці змін і доповнень до КУпАП, постанов Кабінету міністрів, наказів, інструкцій та розпоряджень Міністерства внутрішніх справ України та інших нормативно-правових актів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності інформаційних служб системи МВС України; у навчальному процесі – під час викладання навчальних дисциплін і спецкурсів, як: «Поліцейська діяльність», «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Організація охорони публічного порядку», «Актуальні проблеми та організація попередження правопорушень», тощо; при підготовці відповідних розділів підручників, навчальних і методичних посібників, лекцій і методичних рекомендацій; при удосконаленні вже існуючих та розробці нових навчальних планів і програм; у правозастосовчій сфері – у

системі занять зі службової підготовки працівників Департаменту комунікації. Результати проведеного дослідження також можуть бути використані у науково-дослідній роботі для подальшого розвитку положень науки адміністративного права та процесу, поліцейського права. З позитивного боку слід відмітити той факт, що практична значимість результатів дослідження підтверджена відповідними актами, які містяться у додатках.

Наукові положення, висновки та рекомендації дисертації достатньо повно викладені в анотації та наукових публікаціях. Анотація містить стислий опис основних положень і результатів дослідження і повністю відображає зміст дисертації. Дисертацію, анотацію та наукові публікації оформлено відповідно до встановлених ВАК України вимог.

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційному дослідженні, досить повно викладено в 14 опублікованих автором публікаціях, серед яких 5 статей, опублікованих у наукових фахових виданнях, 1 стаття – в науковому періодичному виданні іншої держави та 8 тез доповідей на науково-практичних конференціях. Їх зміст, викладений у наукових фахових виданнях та оприлюднений на міжнародних науково-практичних конференціях, відповідає тексту дисертації.

Оформлення дисертації Булаєва В.П. відповідає тим вимогам, які висуваються до такого роду робіт. Зокрема, слід відмітити, що структурно дослідження побудовано логічно, розділи і підрозділи взаємопов'язані між собою.

Вибрана структура дисертації дозволила автору послідовно і системно проаналізувати широкий спектр питань які стосуються організації та діяльності інформаційних служб системи МВС України. При розбитті розділів основного тексту на підрозділи автором дотримані правила пропорційності, непересіченості, взаємовиключення і неперервності. Автор послідовно виклав матеріал, в основному правильно співвідносячи загальні та конкретні питання, сформулював необхідні наукові дефініції.

Мета і завдання, визначені автором у вступі, відповідають змісту дослідження та загальним висновкам, а всі висновки та рекомендації, зроблені автором, об'єднані провідною ідеєю – підвищення ефективності

адміністративно-правового регулювання діяльності інформаційних служб системи МВС України.

В цілому дисертаційне дослідження виконане на належному рівні.

Разом з тим, аналіз дисертації та автореферату дисертації дає підстави зробити наступні зауваження та рекомендації:

По-перше, дисертанту варто було більше уваги приділити документальному оформленню зроблених ним висновків. Зокрема це стосується обґрунтованих ним пропозицій щодо необхідності внесення змін і доповнень до нормативно-правових актів. Практична значимість проведеного дослідження значно підвищилась, якби автор розробив конкретні пропозиції з даних питань та оформив їх у вигляді проекту про внесення змін до конкретних правових актів.

По-друге, у зв'язку із стрімким поширенням у світі захворювання, викликаного новим типом коронавірусу COVID-19, дане питання є нагальним та актуальним. Діяльність інформаційних служб системи МВС України повинно стати одним із основних напрямів роботи щодо попередження захворювань та доведення інформації, як в середині Міністерства внутрішніх справ так і до суспільстві в боротьбі з пандемією. В роботі дисертант частково торкається даного напрямку роботи інформаційних служб.

По-третє, доцільно було б більше уваги приділити визначенню низки понять щодо адміністративно-правового регулювання діяльності інформаційних служб МВС України, зокрема: «адміністративно-правові обмеження, комунікативно-інформаційна діяльність МВС України.

По-четверте, в роботі висвітлено окремі напрями організаційної структури Департаменту комунікації МВС України, у зв'язку з чим необхідно більш детально розглянути його завдання та функції.

Підсумовуючи викладене, необхідно зазначити, що наведені вище критичні зауваження та рекомендації стосуються дискусійних питань, певної неповноти та непослідовності розгляду окремих питань теми дисертації і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження, яке має науково-теоретичне і практичне значення, містить наукові положення, які являють нові підходи до вирішення конкретного наукового завдання і сприяють

підвищенню ефективності адміністративно-правового регулювання діяльності інформаційних служб системи МВС України.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК:

Аналіз тексту дисертації свідчить про відсутність порушення автором вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дисертаційне дослідження виконано автором самостійно, з використанням останніх досягнень науки адміністративного права. Усі сформовані в ньому положення й висновки обґрунтовано на основі особистих досліджень автора, таким чином наукова і практична цінність дисертації є повністю обґрунтованою та доведеною. Дисертаційна робота виконана вперше і поглиблює існуючі знання юридичної науки, а саме є суттєвим внеском до теорії адміністративного права та процесу. Дисертація є завершеною, самостійно підготовленою, кваліфікаційною, науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що вирішують важливе наукове завдання.

Викладені в дисертації рекомендації та конкретні пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства України є теоретично обґрунтованими та аргументованими.

Таким чином, за своєю актуальністю, рівнем наукового вирішення досліджених проблем, практичним значенням отриманих висновків та пропозицій, їх науковою обґрунтованістю і достовірністю наукове дослідження Булаєва Віктора Петровича відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пп. 10, 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії,

затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167, Вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40.

Відповідно, Булаєв Віктор Петрович заслуговує на присудження йому ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Офіційний опонент:

**проректор
Харківського національного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України**

Леонід МОГІЛЕВСЬКИЙ